

KOMENTARZ PRAWNIKA

Wypowiedzenie udziału w spółce jawnej

MICHAŁ BŁACH
aplikant radcowski w Kancelarii KSP
Legal & Tax Advice w Katowicach

Jednym ze sposobów na opuszczenie spółki jawnej przez wspólnika jest wypowiedzenie udziału w spółce. Umowa spółki może być wypowiedziana tylko w przypadku, gdy spółkę zawarto na czas nieoznaczony (spółkę zawartą na czas życia wspólnika również uważa się za zawartą na czas nieoznaczony). W takim przypadku wspólnik może wypowiedzieć umowę spółki na sześć miesięcy przed końcem roku obrotowego. Wypowiedzenie należy złożyć z odpowiednim wyprzedzeniem, ponieważ przekroczenie wskazanego terminu powoduje jego bezskuteczność. Wypowiedzenia dokonuje się w formie pisemnego oświadczenia, które należy złożyć pozostałym wspólnikom albo wspólnikowi uprawnionemu do reprezentowania spółki.

Zgodnie z art. 58 pkt 5 k.s.h. wypowiedzenie umowy spółki przez wspólnika (lub jego wierzyciela) jest jedną z przyczyn powodujących rozwiązanie spółki. Jednakże nie dojdzie do rozwiązania spółki, jeżeli umowa spółki tak stanowi lub jeżeli pozostali wspólnicy tak postanowią. W takiej sytuacji spółka trwa nadal pomiędzy pozostałymi wspólnikami. Uzgodnienie takie powinno nastąpić przed upływem terminu wypowiedzenia, w przeciwnym wypadku wspólnik, który wypowiedział umowę spółki (lub odpowiednio jego wierzyciel), może domagać się przeprowadzenia likwidacji spółki.

Jeżeli spółka będzie kontynuowała działalność to wspólnicy pozostający mają obowiązek rozliczenia się z występującym wspólnikiem na zasadach opisanych w art. 65 k.s.h. Rozliczenie polega na oznaczeniu wartości udziału kapitałowego występującego wspólnika na podstawie osobnego bilansu, uwzględniającego wartość zbywcą majątku spółki, przyjmując za dzień bilansowy ostatni dzień roku obrotowego, w którym upłynął termin wypowiedzenia. Następnie, obliczony we wskazany sposób udział kapitałowy powinien być wypłacony w pieniądzu, natomiast rzeczy wniesione do spółki przez wspólnika tylko do użytkowania powinny być mu zwrócone w naturze. W przypadku, gdyby udział kapitałowy występującego wspólnika wykazywał wartość ujemną, wspólnik jest zobowiązany wyrównać spółce powstały niedobór. Ponadto występujący wspólnik uczestniczy w zysku i stracie ze spraw jeszcze niezakończonych, jednakże nie ma w tym przypadku wpływu na ich prowadzenie.

Istotne jest również, ilu wspólników posiada spółka w momencie wypowiedzenia umowy. Jeżeli wspólników jest dwóch i jeden z nich wypowiada umowę, to wspólnik pozostający może wytoczyć powództwo przeciwko wspólnikowi występującemu o likwidację spółki na podstawie art. 63 § 1 k.s.h. oraz o przyznanie mu prawa do przejęcia majątku spółki na podstawie art. 66 k.s.h., z obowiązkiem rozliczenia się na podstawie opisanej powyżej procedury. Daje to pozostającemu wspólnikowi możliwość zachowania przedsiębiorstwa spółki i kontynuowania jego działalności w ramach jednoosobowej działalności gospodarczej lub innej spółki. © ®